

**PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW
REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH
III EDYCJA**

**Przygotowanie oceny oddziaływania na
środowisko projektów realizowanych w
ramach funduszy strukturalnych
III edycja**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Art. 5 Konstytucji RP, stanowi, że:

„Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”

Jego istotą jest powiązanie szybkiego rozwoju gospodarczego i wzrostu jakości życia ludności z poprawą stanu środowiska przyrodniczego

ZR jest nowoczesną strategią rozwoju społeczno-gospodarczego, zmierzająca do zapewnienia:

- ❖ trwałości rozwoju gospodarczego przez zapewnienie dostępu do zasobów;
- ❖ poprawy jakości życia mieszkańców poprzez umożliwienie im egzystencji w czystym i naturalnym środowisku;
- ❖ wzrostu ekonomicznego poprzez racjonalizację zużycia energii, surowców i pracy
- ❖ rozwój proekologicznych technologii;
- ❖ ochrony polskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, które powinniśmy przekazać następnym pokoleniom w stopniu równym lub wzbogaconym

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Ocena oddziaływania na środowisko (OOŚ) jest prewencyjnym instrumentem prawnej ochrony środowiska i ma za zadanie wspomaganie procesu podejmowania decyzji w odniesieniu do planowanych przedsięwzięć mogących wywierać znaczący wpływ na środowisko.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Kluczowym krajowym źródłem prawa dotyczącym oceny uciążliwości projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych dla środowiska jest ustawa z 3 października 2008 r.

„o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowiska” (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227)

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Art. 1.

Ustawa określa:

- 1) zasady i tryb postępowania w sprawach:
 - a) udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie,
 - b) ocen oddziaływania na środowisko,
 - c) transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- 2) zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska;
- 3) organy administracji właściwe w sprawach, o których mowa w pkt 1.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Przedsięwzięcie – to zamierzenie budowlane lub inna ingerencja w środowisko polegająca na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin; przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Karta informacyjna przedsięwzięcia – to dokument zawierający podstawowe informacje o planowanym przedsięwzięciu, w szczególności dane o:

- ❖ rodzaju, skali i usytuowaniu przedsięwzięcia;
- ❖ powierzchni zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowym sposobie ich wykorzystywania i pokryciu nieruchomości szatą roślinną;
- ❖ rodzaju technologii;
- ❖ ewentualnych wariantach przedsięwzięcia;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ przewidywanej ilości wykorzystywanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii;
- ❖ rozwiązaniach chroniących środowisko;
- ❖ rodzajach i przewidywanej ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko;
- ❖ możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- ❖ obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody znajdujących się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Organ administracji – to:

- ❖ ministrowie, centralne organy administracji rządowej, wojewodów, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego;
- ❖ inne podmioty, gdy są one powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do wykonywania zadań publicznych dotyczących środowiska i jego ochrony;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Organizacja ekologiczna – to organizacja społeczna, której
statutowym celem jest ochrona środowiska.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (OOŚ) – to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności:

- ❖ weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- ❖ uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień;
- ❖ zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 – to ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ograniczona do badania oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Obszary Natura 2000 – to obszary, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej, znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 tej ustawy.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Art. 27.

1. Minister właściwy do spraw środowiska opracowuje projekt listy obszarów Natura 2000, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej.

(...)

3. Minister właściwy do spraw środowiska, po uzyskaniu zgody Rady Ministrów, przekazuje Komisji Europejskiej:

a) projekt listy specjalnych obszarów ochrony siedlisk;

**PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW
REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH
III EDYCJA**

Specjalny obszar ochrony siedlisk — obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Przy realizacji projektów w ramach funduszy strukturalnych, należy zapewnić prowadzenie postępowania OOŚ uwzględniając zasadę **pierwszeństwa prawa wspólnotowego oraz prowsólnotowej wykładni przepisów** prawa krajowego, w szczególności uwzględnić wszystkie elementy OOŚ wymagane przez dyrektywę Unii Europejskiej.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Dyrektywy UE

- ❖ dyrektywa Rady **85/337/EWG** z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 248) - **dyrektywa OOŚ**;
- ❖ dyrektywa Rady **92/43/EWG** z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102) - **Siedliskowa** ;
- ❖ dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2001/42/WE** z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157);

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2003/4/WE** z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 375);
- ❖ dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2003/35/WE** z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 466);
- ❖ dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady **2008/1/WE** z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008, str. 8).

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
LUBELSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Krajowe akty prawne

- ❖ Ustawa z dnia 3.10.2008 O udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o OOS (Dz. U 2008/199/1227);
- ❖ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska - POŚ - (Dz. U. 2008.25.150 z późniejszymi zmianami) jako podstawa do przeprowadzania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko;
- ❖ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (Dz. U. 2006.156.1118 z późniejszymi zmianami) - jako podstawa do wydania pozwolenia na budowę;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o Ochronie Przyrody (Dz. U. 2004.92.880 z późniejszymi zmianami);
- ❖ Ustawa z 10 kwietnia 2004 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych (Dz. U.2003.80.721 z późniejszymi zmianami);
- ❖ Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne (Dz. U. 2005.239.2019 z późniejszymi zmianami);
- ❖ Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o Lasach (tekst jednolity: Dz. U. 2005.45.435 późniejszymi zmianami);
- ❖ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o Ochronie Gruntów Rolnych i Leśnych (tekst jednolity: Dz. U. 2004.121.1266 z późniejszymi zmianami);
- ❖ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. 2007.39.251 z późniejszymi zmianami);

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003.80.717 z późniejszymi zmianami) - jako podstawa do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- ❖ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczególnych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2004.257.2573 z późniejszymi zmianami);
- ❖ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 12.11 2008 r. w sprawie nadania statutu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 202/2008/);
- ❖ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10.11.2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w 19 województwach

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Zarzuty Komisji Europejskiej:

- ❖ wdrażanie sieci Natura 2000;
- ❖ nieprawidłowa transpozycja pojęcia **development consent** („zezwolenia na inwestycję”);
- ❖ nieprawidłowa transpozycja przepisów dotyczących „zezwolenia na inwestycję” w odniesieniu do **zgłoszenia** (budowy lub wykonywania robót budowlanych oraz zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, dokonywanego na podstawie ustawy Prawo budowlane);
- ❖ zbyt wczesne w toku procesu inwestycyjnego przeprowadzanie postępowania w sprawie OOS dla dróg krajowych;
- ❖ nieprawidłowa transpozycja pojęcia **„zainteresowana społeczność”**,
- ❖ niepełna zgodność polskich przepisów w zakresie **„informowania” społeczności** z wymaganiami art. 6 ust. 2 dyrektywy 85/337/EWG,
- ❖ nieprawidłowa wykładnia przepisów dyrektywy w zakresie stosowania **procedury screeningu**, której podlegają przedsięwzięcia wymienione w Aneksie II dyrektywy 85/337/EWG.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Szczególne wymagania dotyczące OOŚ

- ❖ Uzyskanie decyzji odpowiednich władz, na podstawie której wykonawca otrzymuje prawo do wykonania **(zezwoleń na realizację przedsięwzięcia)**;
- ❖ W warunkach polskiego prawodawstwa przesłanki takie spełnia „pozwolenie na budowę”;
- ❖ Wykonanie **alternatywnych ocen oddziaływania dla poszczególnych wariantów lokalizacji** przedsięwzięcia, a następnie wybór takiej lokalizacji, która nie oddziałuje negatywnie na środowisko, bądź jej oddziaływanie jest minimalne, bądź zapewnia najpełniejsze działania rekompensujące negatywne oddziaływania;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ Fakt, iż zezwolenie na realizację inwestycji musi posiadać **formę decyzji administracyjnej** o wyraźnym charakterze tj. czy udzielono zezwolenia i na jakich warunkach czy też odmówiono tego zezwolenia;
- ❖ Dokładnego przygotowania wstępnych danych o przedsięwzięciu wraz z uzasadnieniem obowiązku bądź braku obowiązku sporządzania raportu OOS w ramach procedury tzw. „**screeningu**” (dotyczącej przedsięwzięć grupy II i III);
- ❖ Uwzględnienie w konsultacjach społecznych dotyczących zamierzonego przedsięwzięcia prócz społeczności lokalnych, które są lub mogą być objęte skutkami realizacji przedsięwzięcia, jak również organizacji ekologicznych (wszystkich działających na rzecz ochrony środowiska i spełniających wymagania przewidziane w prawie krajowym, gdyż z definicji należy postrzegać je za zainteresowane oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko),

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

W każdym przypadku prócz analizy dotyczącej oddziaływania projektu na środowisko w fazie eksploatacji należy przeprowadzić takie analizy dotyczące realizacji projektu w fazie budowy, w czasie której przyjęta technologia (technologie) wykonania będzie miała istotny wpływ na poziom tego oddziaływania oraz w fazie ewentualnej likwidacji efektów projektu.

Wynika stąd wniosek, że oceny oddziaływania projektów infrastrukturalnych będą wykonywane przynajmniej dwustopniowo. Po pierwsze na etapie lokalizacji regionalnych oraz po wtóre, gdy analizowane będą technologiczne uwarunkowania budowy i eksploatacji infrastruktury projektu.

Postępowanie takie zgodne jest z wymaganiami tak unijnego jak i krajowego prawodawstwa dotyczącego wykonywania ocen oddziaływania na środowisko.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

W rozporządzeniu do ustawy POŚ w grupie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i wymagających sporządzenia dla nich raportu oddziaływania na środowisko wymienione są instalacje, które zakwalifikowano do odpowiednich kategorii o zróżnicowanych wymaganiach przy wykonywaniu OOS. Rada Ministrów zgodnie z delegacją art. 60 w ustawie UI_US_OOS określi w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) przypadki, gdy zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt. 1 i 2.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Art. 66 ustawy UI_US_OOŚ zakres raportu OOŚ

1. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać:

- ❖ opis planowanego przedsięwzięcia, a w szczególności:
 - charakterystykę całego przedsięwzięcia i warunki użytkowania terenu w fazie budowy i eksploatacji lub użytkowania,
 - główne cechy charakterystyczne procesów produkcyjnych,
 - przewidywane rodzaje i ilości zanieczyszczeń, wynikające z funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia;
- ❖ opis elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w tym elementów środowiska objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- ❖ opis istniejących w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia;
- ❖ opis analizowanych wariantów, w tym:
 - wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego,
 - wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem ich wyboru;
- ❖ określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów, w tym również w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, a także możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Rozwiązania alternatywne są **PRAWIE ZAWSZE MOŻLIWE**:

- ❖ alternatywy przede wszystkim dla sposobu osiągnięcia celu
- ❖ alternatywą może być ograniczenie zapotrzebowania na niektóre dobra oraz
- ❖ sposób zaspokojenia popytu
- ❖ aspekty ekonomiczne nie są ważniejsze od ekologicznych

Rodzaje wariantów:

- ❖ warianty lokalizacyjne
- ❖ warianty terminowe
- ❖ warianty techniczne i technologiczne
- ❖ warianty organizacyjne
- ❖ warianty urzędzeń ochrony środowiska
- ❖ warianty kompensacji przyrodniczej

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na:
 - ludzi, rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze, wodę i powietrze,
 - powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi, klimat i krajobraz,
 - dobra materialne,
 - zabytki i krajobraz kulturowy, objęte istniejącą dokumentacją, w szczególności rejestrem lub ewidencją zabytków,
 - wzajemne oddziaływanie,

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ opis metod prognozowania zastosowanych przez wnioskodawcę oraz opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania na środowisko, wynikające z:
 - istnienia przedsięwzięcia,
 - wykorzystywania zasobów środowiska,
 - emisji;
- ❖ opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ dla dróg będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko:
 - określenie założeń do:
 - ratowniczych badań zidentyfikowanych zabytków znajdujących się na obszarze planowanego przedsięwzięcia, odkrywanych w trakcie robót budowlanych,
 - programu zabezpieczenia istniejących zabytków przed negatywnym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia oraz ochrony krajobrazu kulturowego,
 - analizę i ocenę możliwych zagrożeń i szkód dla zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w szczególności zabytków archeologicznych, w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ratowniczych badań zidentyfikowanych zabytków znajdujących się na obszarze planowanego przedsięwzięcia, odkrywanych w trakcie robót budowlanych,
- programu zabezpieczenia istniejących zabytków przed negatywnym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia oraz ochrony krajobrazu kulturowego,
- analizę i ocenę możliwych zagrożeń i szkód dla zabytków chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w szczególności zabytków archeologicznych, w sąsiedztwie lub w bezpośrednim zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji, porównanie proponowanej technologii z technologią spełniającą wymagania, o których mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- ❖ wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, oraz określenie granic takiego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich; nie dotyczy to przedsięwzięć polegających na budowie drogi krajowej;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ przedstawienie zagadnień w formie graficznej;
- ❖ przedstawienie zagadnień w formie kartograficznej w skali odpowiadającej przedmiotowi i szczegółowości analizowanych w raporcie zagadnień oraz umożliwiającej kompleksowe przedstawienie przeprowadzonych analiz oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- ❖ analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
- ❖ przedstawienie propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy eksploatacji lub użytkowania, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- ❖ wskazanie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano, opracowując raport;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie, w odniesieniu do każdego elementu raportu;
- ❖ nazwisko osoby lub osób sporządzających raport;
- ❖ źródła informacji stanowiące podstawę do sporządzenia raportu.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

2. Informacje te powinny uwzględniać przewidywane oddziaływanie analizowanych wariantów na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
3. W razie stwierdzenia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko, informacje powinny uwzględniać określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Jeżeli dla planowanego przedsięwzięcia jest konieczne ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, do raportu powinna być załączona poświadczona przez właściwy organ kopia mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic obszaru, na którym jest konieczne utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania. Nie dotyczy to przedsięwzięć polegających na budowie drogi krajowej.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

5. Jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji objętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami.
6. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien uwzględniać oddziaływanie przedsięwzięcia na etapach jego realizacji, eksploatacji lub użytkowania oraz likwidacji.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Art. 68.

1. Organ, określając zakres raportu, uwzględnia stan współczesnej wiedzy i metod badań oraz istniejące możliwości techniczne i dostępność danych.
2. Organ, określając zakres raportu, może – kierując się usytuowaniem, charakterem i skalą oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - a) odstąpić od wymagań co do zawartości raportu, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 4, 13, 15 i 16; nie dotyczy to dróg publicznych oraz linii kolejowych – będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
 - b) wskazać:
 - rodzaje wariantów alternatywnych wymagających zbadania,
 - rodzaje oddziaływań oraz elementy środowiska wymagające szczegółowej analizy,
 - zakres i metody badań.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Strategiczna OOŚ

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko przeprowadzana jest zgodnie z zapisami art. 46 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dla następujących projektów oraz w każdorazowym przypadku ich zmian:

- 1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego;
- 2) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione w art. 46, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57, organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i że realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Zgodnie z Art. 48. 1. Organ opracowujący projekty dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 2, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Art. 57.

Organem właściwym w sprawach opiniowania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest:

- ❖ Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska – w przypadku dokumentów opracowywanych i zmienianych przez centralne organy administracji rządowej;
- ❖ Regionalny dyrektor ochrony środowiska – w przypadku dokumentów innych niż wymienione w pkt 1.;

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Art. 58.

Organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest:

- ❖ Główny Inspektor Sanitarny – w przypadku dokumentów opracowywanych i zmienianych przez centralne organy administracji rządowej;
- ❖ Państwowy wojewódzki inspektor sanitarny;
- ❖ Państwowy powiatowy inspektor sanitarny – w przypadku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje w ustaleniach przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy (art. 48)
- ❖ Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wymaga uzasadnienia zawierającego informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49.
- ❖ Informację o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekty dokumentów, podaje do publicznej wiadomości bez zbędnej zwłoki.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Art. 49.

Przy odstępieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 48 ust. 1, albo stwierdzeniu konieczności przeprowadzenia takiej oceny, o którym mowa w art. 47, bierze się pod uwagę następujące uwarunkowania:

- 1) charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i 47, w szczególności:
 - a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć,
 - b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach,
 - c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska,
 - d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- 2) rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:
 - a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań,
 - b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych,
 - c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska;
- 3) cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:
 - a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu,
 - b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

1. W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia:

a) bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na:

- środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi,
- dobra materialne,
- zabytki,
- wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a-c,
- dostępność do złóż kopalin;

b) możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;

c) wymagany zakres monitoringu.

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- zakwalifikowanie niezidentyfikowanego w postępowaniu OOS negatywnego oddziaływania jako szkody w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie^[1],
- odrzucenie przez Komisję Europejską (KE) wniosku o dofinansowanie dla „dużego” projektu w rozumieniu art. 39 rozporządzenia nr 1083/2006,
- odmowa przyznania dofinansowania przez właściwą instytucję albo wstrzymaniem finansowania projektu i obowiązkiem zwrotu środków.

^[1] Dz. U. Nr 75, poz. 493

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

Podstawowe elementy procedury oceny oddziaływania na środowisko można przedstawić w następującej sekwencji działań:

❖ kwalifikacja przedsięwzięcia

Kwalifikacji dokonuje samodzielnie podmiot występujący o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; zgodnie z § 2 rozporządzenia OOŚ i Aneks I Dyrektywy OOŚ przy czym decydującym dokumentem jest dla projektów infrastrukturalnych Dyrektywa OOŚ. Przy wątpliwościach kwalifikacją przedsięwzięcia można posłużyć się dokumentem Komisji europejskiej z 2008 roku *Interpretation of definitions of certain Project categories of annex I and II of the EIA directive* (<http://ec.europa.eu/environement/eia/home.htm>).

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ ustalenie zakresu raportu (scoping),
- ❖ złożenie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z raportem o oddziaływaniu na środowisko (dla I grupy) lub karty informacyjnej przedsięwzięcia (screening – zebranie informacji o planowanym przedsięwzięciu) w celu oceny konieczności sporządzenia raportu OOŚ),
- ❖ postanowienie organu o zakresie raportu (ewentualnie – dotyczy grupy I) lub postanowienia o konieczności sporządzenia raportu i jego zakresie (dotyczy grupy II i III) lub postanowienia o braku takiej konieczności (dotyczy grupy II i III),

PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH III EDYCJA

- ❖ uzgodnienie warunków środowiskowych realizacji przedsięwzięcia z właściwymi organami ochrony środowiska i państwowej inspekcji sanitarnej,
- ❖ przeprowadzenie udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko – jeśli w postępowaniu tym sporządzany jest raport,
- ❖ wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- ❖ podanie informacji o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W toku OOS – należy uwzględnić ocenę wpływu planowanego przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 oraz ocenę oddziaływania przedsięwzięcia w kontekście transgranicznym.

**PRZYGOTOWANIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTÓW
REALIZOWANYCH W RAMACH FUNDUSZY STRUKTURALNYCH
III EDYCJA**

Dziękuję za uwagę

❖ Bernadetta Czerska, EFICOM S.A.

bernadetta.czerska@eficom.pl

022 623 82 14

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
LUBELSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

